Porto opłacono ryczałtem

Ч. 22 (457). Неділя, дня 27. травня 1928. Рік X.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25. с

Редактор приймає щодня від год 1½—2½.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕНЬ: за текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошеннє 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

ПРОТИ СВІДОМИХ ЗЛОЧИНЦІВ.

У Львові відбувся дивний процес. Судили 15 хлопців-школярів зі Снятина і Коломиї за державну зраду, яку ніби-то поповнили приналежностю до „революційної орґанізації“ і за ділання на шкоду держави через ушкодження телеґрафічних стовпів. Суд присяглих заперечив вину 9 школярів, а потвердив провину 6 школярів за діланнє на шкоду держави. Наслідком того засуджено їх на 5 до 10 місяців тюрми, яку то кару 4 школярів вже відбуло слідчою вязницею, а двох буде ще сидіти по 2 місяці.

Як бачимо, навіть польські судді присяглі, які дуже є вражливі, коли прокуратор обжаловує за державну зраду, уважали цих хлопців дітваками, які за поповнену провину повинні як школярі відповідати не перед судовим трибуналом, але перед учителями і батьками. Бо і дійсно це дітваки робили „революцію“, яка з революційностю не має нічо спільного і виглядає радше на штубацькі жарти, як на поважну акцію. Хлопці були такими „революціонерами“, що деякі з них, діставши приказ „робити революцію“, боялись вийти з бурси, бо за те можна було в шкіру дістати від настоятеля. Виручили їх такі, що мали „вільний вихід“ тай робили цю „революцію“ так наївно, що в часі їх переслухання були такі комічні моменти, що і судді і оборона від сміху не могли здержатись. Отже ця „революція“ — це була собі миляна банька, яка може лишень компромітувати серіозні революційно-визвольницькі змагання нашого народу. І саме тому ми спинюємось над цим процесом, беручи під увагу також муки і сльози невідвічальних дітий, сльози і журби батьків над поломаними молодими екзистенціями — надією нашого народу.

Хтож тут винуватий? Це довідуємось з процесу. Якісь людці, що мають з революційностю стільки спільного, що вовк з астрономією, утворили собі ніби „революційну орґанізацію“ під шумною назвою „Західно-Українська Національно-Революційна Орґанізація“. Тай в безпечнім місци орґан видають п. н. „Український Революціонер“, і від часу до часу відозви. Яка вартість тої орґанізації і її „революційної“ літератури про те п. Др. Старосольський, оборонець підсудних, так сказав:

...„Український Революціонер“... крім назви не має абсолютно нічо революційного. Те саме можна сказати про відозви Зах. Укр. Нац. Рев. Орґ., ...з яких поза крикливими фразами і вигуками не можна рішуче нічо дошукатись. Бо революція — це велика свята річ, а не соботажі. Автори тих відозв може й мали добрі інтенції, але те, що вони поручали, може принести і приносить тільки одну шкоду їх суспільности. Бо вони пропаґували не революцію, а явну контрреволюційну акцію, погубну в першій мірі для того громадянства, з якого вийшли підсудні. Це просто абсурдні, наївно-діточі фрази, якими можуть захоплюватися незрілі діти, а не серіозні люди, одиноко здібні до революційного діла...

Так оцінив цю „революційну“ орґанізацію і її літературу соціяліст. Відповідно до своєї ніжної вдачі, не хотів п. Др. Старосольський цих „революціонерів“, що пхають дітий до „революції“, а самі сидять вигідно „на печі“ — назвати так, як вони заслугують. Зрештою і судова саля не була відповідним місцем до того. Але не вважаючи на це, сказав він богато... і над його словами наше громадянство повинно поважно застановитись. Перед судом громадянства повинні стати дійсні виновники зломаних екзистенцій наших дітий.

Свідомі злочинці, забарикадувавшись в своїй фортеці „на печі“, кажуть дітям голими руками вигортати грань. Роблять це, бо мусять прецінь виказатись якоюсь „роботою“. „Наслідують“ Пілсудського за часів царату. Але якеж це гидке малпованнє. Пілсудський вів революційну акцію, але не сидів „на печі“. Йшов на переді, а не казав дітям за себе робити. Сам стояв на постерунку і діло робив... Своїм чином, своєю відвагою запалював инших — виховував серіозних революціонерів. Подумайте лишень, видавав він таки в краю революційну пресу і літературу, а російська охрана рвала собі волосся на голові, бо не вміла знайти ні друкарні, ні авторів та редакторів. А як відкрила коли друкарню, то ґазета, в два дні опісля, появлялась деінде... Натомісць наш анальфабет революційний, що став „революцією“ займатись тільки тому, бо це „легка“ робота, каже дітям підрізати 7 телеґрафічних стовпів між Будиловом та Устєм і думає, що від цего Европа ахне, а Польща завалиться. Чейже такі безмежно глупі не є ці „революціонери“, щоб так по діточому думали... Тому ми і не віримо в їх добрі інтенції, як не вірить і п. Др Старосольський, який лиш для евфонії (милозвучности) висловився: „може й мали добрі інтенції“.

Пос. Д. Паліїв назвав їх „безумними“ і через те „невідповідальними“. Можливе й це, але в такім разі місце для них в домі божевільних, а не між молодю. Та багато даних промовляє за тим, що це свідомі злочинці і перед тими свідомими злочинцями треба перестерігти молодь, бо вони вже поважне число недосвідної молоді зломали і впакували в тюрму, компромітуючи тим дійсну, серіозну революційну акцію.

Революційна робота вимагає практики, спеціяльних спосібностей, душевної рівноваги, досвіду, сталевої дисципліни, чистоти голуба, хитрости змії. Ідейний революціонер не буде пхати молодіжи на явну погибіль, без розсудку і цілі. Навпаки — ідейний революціонер буде молодь берегти, знаючи, що „телятами ніхто не оре“. Ідейний а не наймлений революціонер буде молодь направляти до сповнювання своїх обовязків, скаже їй гартуватись в дисципліні і готовитись до будучого великого діла...

Хто інакше робить, як ідейний революціонер, той є свідомим злочинцем і проти таких свідомих злочинців мусить виступити як найбільше рішучо ціле громадянство.

Візьміть хлопців з Підкарпаття на вакації!

Оповідають, що коли нашого ученого Драгоманова провожало громадянство, то на станції Чоп (11. км. від Ужгороду) він з слезами на очах сказав: „Як хочете мене ушанувати, то найкраще прошу вас не забудьте Богом і людьми забуту Підк. Русь“. То, що було Драгомановим сказане, і до нинішного дня має своє значінне. З одного боку по війні стало краще і чекалося більшого і радісніщого для тутешного русина-українця, а з другого боку остання доба чехизаційного режиму, глибоко пустила коріння всюди, а найбільше торкнула молоду школу, яка лише почала приймати народний напрямок. Треба сказати правду, що на старше покоління не можна числити, аби воно, виховане в мадярському дусі, стало на всеукраїнському соборному шляху. Таких певних людей на Підкарпаттю легко почислити на пальцях обох рук. Се білі круки. Визначніщі особи „народовці“ між собою говорять по мадярськи, ідіольоґія їх інша, як наша і тяжко в обвинувачувати їх. Урядництво йде за владою, і пересякнене чеськими впливами. Навіть в приватній кореспонденції пишуться адреси по чеськи, склепарі, жебраки і ті уживають чеської мови, бо вона державна. І де ратунок в такій ситуації?

Ратунок наша молодь. На неї найбільшу увагу повинно звернути старше свідоме громадянство, весь час, що дня і при кожній нагоді старатися річево, фактами і своїм власним приміром вести до освідомлювання, до пізнання свого народу, до нашої великої соборної ідеї. Годі в статті все написати, чого хочеться досягнути від молоді. Кожний то розуміє.

Пригадую собі, що колись галицьке громадянство, на вакації брало до себе дітей еміґрантів-наддніпрянців, з ціллю підгодувати їх та помогти чим Бог послав. Велику поміч, тоді оказали священики і учительство на селах.

Хочу звернутися до галицького громадянства з закликом взяти на вакації р. 1928 до себе хоч кількох хлопців з Підкарпаття, з ціллю дати їм духовну поживу, освідомити, поєднати, переконати, що в Галичині не Поляки, а Українці жиють. Хай молодь побачить те все своїми очима, переконається про спільність в мові, звичаях і обичаях, що всі ми належимо до одного великого українського народу. Треба показати їй наші історичні памятники і вплинути на неї так, як треба.

Поміч буде велика. Хто охочий до такої праці з молоддю, хай зволить повідомити редакцію „Урк. Гол.“ а та знає як далі поступати. З П. України можуть поїхати лише хлопці у віці 15—18 літ (V—III кл). Треба памятати, що наші діти бідні, богатші стались або мядярами, або вже в іншому таборі. — *Підкарпатський.*

ЗЕЛЕНІ СВЯТА — ЦЕ ДНІ ДОПОМОГИ ІНВАЛІДАМ І ОХОРОНИ СТРІЛЕЦЬКИХ МОГИЛ. В ті дні кожний чесний Українець зложить жертву на ті цілі.

Облудники.

„Нова Зоря“ любить дуже часто виступати в обороні авторитету. Виглядає так, начеби між нами ніхто, крім редакторів і видавців „Н. Зорі“, не розумів ваги авторитету, передовсім церковного, начеби між нами ніхто інший того авторитету не вмів шанувати й цінити. Тимчасом це не правда. Зокрема „Укр. Голос“ добре розуміє, що всякий авторитет нам потрібний і що всякий авторитет, а передовсім церковний, треба шанувати. Про це була зрештою недавно в „Укр. Голосі“ окрема стаття. Нам тепер іде про що іншого. Ми хочемо виказати, що **„новозоряни“**, пишучи і говорячи про пошану авторитету, є звичайними **облудниками.**

„Н. Зоря“ це орґан станиславівських целебсів, згуртованих у Товаристві св. Йосафата. Її фінансується (фірму дає Інститут Непороч. Зачаття) грубими грішми з епархіяльного фонду, утвореного з продажі ерекціонального поля. Що би дати „Н. Зорі“ якусь фірму у Львові, основано „Ухо“. Це „Ухо“ мало зразу цілком інакше виглядати. Його ініціятор о. Др. Галущинський заходився зразу коло основання нової християнсько суспільної партії, опісля намовлений деякими політичними чинниками, покинув думку про партію, а взявся до творення християнської орґанізації. До її приготовання були з початку покликані всі виднійші львівські священики й деякі міряни. Опісля настала перерва; о. Гал. через довший час не скликував орґанізаційного комітету. Негайно появився в часописах комунікат, що християнська орґанізація („Ухо“) вже утворена. Що сталося? Мабуть порозумівшись з Станиславовом злегковажив о. Г. весь комітет, скликав тихцем у часі ферій самих сторонників „станиславівської школи“ і так повстало „Ухо“. Небаром основано „Н. Зорю“, як орґан „Уха“. (Що „Н. Зоря“ є справді орґаном „Уха“, гляди відозву „Уха“ в **„Львівсько-Архіепархіяльних Відомостях“**, рік 1986, 15. липня, ч. 14/Орд).

Якаж ціль „Уха“ і „Н. Зорі“? Чи справді поширювати християнську орґанізацію? Чому повстали обі установи не в Станиславові, а у Львові? Відповідь на це не трудна, хто знає добре галицькі церковні відносини. Між одним епископом і митрополитом є від ряду літ непорозуміннє. Не місце тут писати історію церковних відносин за останніх 25 літ. Піднесемо тільки, що за іменованнє нічим незамітного і без ніяких заслуг станиславівського сотрудника насамперед ректором, а відтак епископом, діждався митрополит чорної невдячности. Бувало всяке. На спілку з деякими монахами висилано письма за кордон, в яких підкопувалося повагу, ба навіть квестіоновано правовірність Митрополита. Усім іще в памяти згіршаючий факт із пастирським посланнєм нашого епископату, проти якого запротестував оден епископ і митрополит був приневолений те послання вицофати. Звісне також поведенне того епископа на останній епископській конференції у Львові. Докладно про все не згадую, щоби до решти „не нищити авторитету“. Це представить колись історія.

І основанне якраз у Львові „Уха“ та „Н. „Зорі“ не має іншої цілі, як боротьбу в самому осідку митрополії з її представником, а своїм добродієм, як підкопуванне його поваги, його авторитету. Не вірите? Хиба не читаєте як слід „Н. Зорі“. Прочитайте собі хочби статті про візантійство, а зокрема **владичу** статтю: „Візантійський обман обрядовости“ Observator'a (гарний Observator!) і порівняйте її з розпорядком митрополита „про стисле заховання церковних обрядів“ (ч. 43/Орд., гл. „Львовсько-Архіеп. Відомости“, р. 1926, ч. III, ст. 2—4)! Зверніть увагу на натяки про бороду, про чужу народність, про чужий обряд і тд. Ще вам не ясно??! Вам здається, що „Н. Зоря“ воює з „Нивою“, з львівськими „візантійцями“? Дуже помиляєтеся! **Це виразна боротьба „западника“-епископа з „орієнталістом“ митр. Шептицьким!**

На що про це пишемо? А ось на це, щоби показати вам **облуду** „новозорян“. Ці панове обстоюють нібито церковний аторитет, але **тільки свій власний**, а рівночасно **підкопують наш найвисший церковний авторитет, себто авторитет галицького митрополита!!** Чи це не гидке фарисейство, чи не облуда? — о. С.

В справі цінника товарів по кооперативах.

В останніх часах лучаються випадки, що Староства карними наказами карають управи кооператив за брак цінника і означення ціни поодиноких товарів. Свої накази опирають на розпорядку Міністра внутрішних справ з 20 лютого 1923 р. ВЗРП. Ч. 22. пов. 139.

Цей розпорядок каже, що власник підприємства продажі предметів щоденного ужитку є обовязаний вивісити в склепових льокалях цінники на усі продавані предмети щоденного ужитку, а крім того уявнювати ціни безпосередно на тих предметах. Цінники мають бути уміщені на виднім місци і містити крім спису товарів і цін — фірму або назвиско посідача підприємства, його адресу і дату виставлення цінника. Товарів не вільно продавати висше цін унагляднених на ціннику. Треба мати фактури на ці товарі і їх на жаданнє властий показати — а дальше на домагання гостя є обовязком дати рахунок на папері, на якім має бути виписана фірма підприємства і має бути унагляднена скількість, якість і ціна товару.

Таке унятте справи розпорядком не є точне і ясне. Тому то в вище згаданім розпорядку є уміщений уступ, в якім кажеться, що Староства мають в рамах того розпорядку видати спеціяльні вказівки, як треба виготовляти і вивішувати цінники, і як уявлювати ціни на предметах щоденного ужитку, призначених до продажі.

До инших товарів, крім товарів щоденного ужитку, той розпорядок не відноситься.

Колиб Староство такого зарядження не видало — на випадок укарання кооперативи належиться боронити в той спосіб, що не маючи вказівок доповняючих, не має кооператива можности зладити відповідних цінників.

Дальше, колиб покарано склепаря або члена дирекції особисто — належить боронитися, що ті особи не є посідачами кооперативи, — тільки її урядовцями зглядно, заступниками. Наказ карний повинен би бути евентуально звернений проти кооперативи на руки дирекції бо кооператива є властителем і посідачем склепу, а не члени дирекції або крамар.

Передвиджена кара за повисші переступства є досить велика, бо арешт до 3 місяців. Коли однак наложено кару рівночасно грошеву і арешту, то арешт не може переступати 6 тижнів. Повисші проступки передавнюються в 3 літах.

Проти оречення Староства по думці арт. 5. закона з 5/8. 922 р. прислугує засудженому в терміні сім днів від дня доручення письменного наказу карного до властивого Воєвідства спротив зглядно рекурс. Від карних оречень Воєвідства в протязі 7 днів від дня доручення письменного оречення, прислугує відклик до місцевого властивого окружного Суду, який рішає остаточно. Відклик однак не вздержує виконання кари з винятком кари позбавлення свободи.

Належиться отже в таких випадках повести справу через усі інстанції — тимбільше, щоб остаточно добитися рішення суду.

Відклики є вільні від стемплевої оплати.

Розуміється само собою, що цінники мають бути виготовлені в українській мові, — бо цитовані розпорядки ніде не забороняють того.

Др. Микола Рибак.

Православна аґітація на Лемківщині.

(Кінець)

Але чого не знає неусвідомлений Лемко, це повинен знати хтось инший, а знаючи це, повинен зробити усьо можливе, щоби бідного, переважно темного простолюдина про суть річи поучити і завернути його з тої дороги, на яку він вступив, не знаючи її небезпеки. А тим „хтось“ у першу чергу повинно бути наше священство.

Священство повинно це зробити не лише з огляду на свій власний становий інтерес, не лиш з огляду на інтерес Католицької Церкви, але також з огляду на інтерес тутешньої частини української нації, якій у даному складі обставин масовий перехід укр. населення на православіє може принести не шкоду, лише прямо постепенну національну загибіль.

Щоб могти це зробити, священик мусить мати вплив на нарід, а вплив цей буде мати лиш тоді, наколи буде працювати над культурним і економічним підйомом свого народа, наколи народ буде бачити наглядно, що у свойому пароху має не лише священика, що йому з обовязку відправляє церковні богослуження і молебні, а позатим не дає йому нічого більше, як це на жаль у переважаючій части випадків є, — лише що в ньому має також свого вірного і щирого батька, друга, повірника і керманича, який користаючи з своєї вищої освіти, поставив собі за ціль свого життя свого меншого брата піднести з помороки занепаду і зробити з нього чоловіка, спосібного до важкої боротьби з життєвими злиднями. Священик навіяний доброю волею, свідомий своєї високої місії і своєї великої відвічальности перед Богом за долю свого народа, може чуда творити у свойому селі і тя-

гом пару літ його фізіоґномію основно змінити. Так воно в дійсности навіть і бувало. Але якжеж мало було тих священиків за останніх 30 літ! Загал священиків навіть і не прібує розмахнутись до підняття сього труду!

Ось візьмім до рук останній „Шематизм Перем. Епархії“ і погляньмо так, які культурні добутки виказують українські села тої епархії. Рахунок, який зробимо зусім нас не одушевить! Є ще цілі деканати, де ані в одному селі нема ані читальні „Просвіти“, ані кружка „Рідньої Школи“, ані кооперативи, ані Райфайзенки, ані взагалі ніякої установи, якаби свідчила про просвітний чи економічний рух серед укр. населення! В деяких доканатах трафиться часом пару сіл, де для прикраси є читальня „Просвіти“, але сіл таких на загал беручи, є дуже мало!

Нікуди правди діти: Білянс культурної роботи наших священиків по селах представляється дуже скупо і дуже сумно. Священиків, на яких конто можнаби вставити якусь видатну культурну роботу, вельми мало, а ще менше таких, які з чистою совістю моглиби про себе сказати, що обовязок свій супроти свого власного народа, обовязок вложений на них за їх згодою Богом і українською суспільністю, вони як священики і громадяни як слід сповнили.

Є це безперечно стан негідний і священства і Церкви самої. Священик не може стояти на становищі, що він є платний лиш за сповнюваннє функцій церковних а понадто до нічого більше не є обовязаний. Священик, який так думає, шкодить передовсім Церкві. Український священик мусить бути свідомим того, що він має поучувати своїх вірних не лиш у церкві, але і поза церквою, і то не лише про річи, що дотичать безпосередньо релігії Христової, але і про річи, що відносяться до життя, бо він для своїх вірних є не лише священиком у тісному сього слова значінні. Він має бути для них учителем і піоніром культури, він має бути для них їх батьком і братом, він має вкінці бути для них сівачем національних почувань, орґанізатором плянової і доцільної народньої праці, та керманичем усіх змагань своїх вірних у напрямі просвітнього, економічного та взагалі національного підйому.

Тим всім священик повинен бути, та на жаль він тим є лише у дуже а дуже рідких випадках. А шкода це велика. Через цю нерадивість священиків поносить українське населеннє шкоди моральні і матеріяльні, яких цифрово навіть приблизно годі оцінити, але рівночасно поносить шкоду також і священство саме, якого матеріяльні доходи і моральне значіннє при зростаючій культурі народа зрослиби також непомірно, а вкінці тратить на тому поведенні священства і сама Кат. Церква, супроти якої українське населеннє мимохіть байдужніє, бачучи таку байдужність її представників супроти себе. Ця байдужність нашого священства в справах народніх, та його невражливість на долю чи недолю своїх вірних тим більше являється непонятною, наколи зважиться, що наші священики з власного досвіду дуже добре знають, як ревно польське духовенство працює над своїми вірними, розтягаючи притім дуже часто свою ревність і на наші села, зглядно і на наших людий, що у нас у несчислимих випадках довело вже не тільки до переходу наших людий на римо-католицьке, але і до відступництва національного.

Цивільна інтеліґенція без помочи священства не вдіє на селі багато, бо не у тому діло, щоби хтось з міста час до часу появлявся на селі і кидав між народ хочби і найкращі кличі. Діло у тому, щоби на селі була освічена одиниця, якаби освіту і орґанізаційну роботу на селі взяла на себе і вела її з дня на день безвинно і послідовно, аж врешті ідея тої праці народові стане ясною. Саме у початкових роботах треба чимало посвяти і самовідречення з боку провідника, бо боротьба з заскорузлістю і темнотою, що їх століття витворили, дуже тяжка. Цю боротьбу найуспішнійше може вести місцевий священик. Та щож зробити, коли цей священик до обовязку такої праці для свойого народа не почувається?

Народ за працю над своїм піднесенням з темряви і занепаду вміє бути вдячним, і священик, що ревно працював на народній ниві, на народ свій нарікати відай не має потреби. З другого боку одначе народ вміє також по заслузі оцінити і рівнодушність та байдужність свого душпастиря для себе, або навіть і його незичливіеть для народньої справи, доказом чого є невеселі взаємини у багатьох селах між місцевим душпастирем а його паствою. Чи на тлі таких відносин є можливе припускати, щоби священик вспів у свойому селі спинити поширювання сектанства? Ніколи!

Так воно одначе далі остати не повинно. Хтось прецінь повинен знайтись, що подасть лік на цю важку нашу народню недугу, бож тут не о марницю розходиться, лише о річи превеликої ваги так для українського народа як і для Католицької Церкви.

Роман Гамчикевич.

Дописи.

Медика, пов. Перемишль. У відповідь на внесення шкільних деклярацій родичами українських дітей в справі основання української державної школи в Медиці — інспектораг в Перемишлі заборонив навчання і поліційно опечатав шкільну кімнату „Рідної Школи“ в Медицьких-Халупниках. Делеґації, що інтернювала в вище наведеній справі, заявив інспектор, що школу відчинить, як-що громадяне відкличуть внесені деклярації з жаданнєм школи в українській викладовій мові. Та громадяне обстояли при свойому і домаганнє інспектора не виконали. Доперва на особисту інтервенцію Вп. пана посла Д-ра В. Загайкевича і старшини Кружка Рідної Школи в Перемишлі пана Д-ра Ст. Дмоховського — шкільна кураторія у Львові — дозволила дальше навчання в Рідній Школі в Медицьких-Халупках, а поліція відчинила опечатану кімнату. — Кружок Рідної Школи в Медиці, як також громадяне з Медицьких-Халупок почуваються до глибокої вдячности за понесені труди получені з відчиненням Рідної Школи, та отсим складають Впп. послові Др-ві В. Загайкевичові і Др-ові Ст. Дмоховському прилюдно щиру подяку.

Дроздовичі, пов. Перемишль. В нашім селі від якогось часу кацапщина паношиться. Зїзджаються старі „мамути“ та всіми силами стараються пошкодити Українцям, чи то в читальні, чи кооперативі, чи навіть в школі. От при нагоді відкриття читальні общ. Качковського, на яке приїхав якийсь перемиський „передпотовець“, уладжено велике москвофільське збіговище. Воно-би нас і не інтересувало, якби не було місцем аґітації проти нас, проти наших провідників. А це є злочином, проти якого щирі Українці Дроздович мусять рішучо виступити і параліжувати цю юдину роботу. Тут замість говорити про просвітні справи, говорено про 18-ку, яка „покрала“ їх голоси, а це було причиною, що 20-ка не вибрала в Галичині послів. Ні! Панове, це є доказом, що ви топитесь в українському морі. Ми не боїмось ваших погроз, що ви покажете на своїм. Ваші заперечення, що України нема, не було і не буде, це хиба можуть вийти від людей, в яких не всі дома або нічого не бачать, бо цего нині принайменше ніхто заперечити не може. Що ви заохочуєте збаламучених, щоб нас переслідували, це вам не поможе, а кождий свідомий Українець у відповідь на ваші наклепи плюне вам в очі. Ваша киринницька робота, колоди, які ви ставите, ми зметемо, а ці цькування на кооперативу та читальню відібються на вас самих. Жаль, що до цего роздору причиняється в великій мірі і наш священик. Під один прапор всі Українці до праці, не датись баламутити кацапським пройдисвітам, а кому дороге своє, ставаймо разом до праці над освітленням села та економічного скріплення його.

Стрий. Наш повіт гордий тим, що має діяльних провідників філії Т-ва „Сільський Господар“, які дають почин до піднесення рільничої культури не лишень в нашім повіті, але і в цілім краю. Минулого року мали ми тут господарсько-рільничу виставу, яка дала найкраще свідоцтво енерґії і посвяти управи „Сільського Господаря“ і споріднених з ним установ. Перед 4 тижнями знов наша філія „С. Г.“ дала про себе знати уладженнєм витеринарно-господарського курсу, який тривав 5 днів під проводом фахових сил. Керманичем курсу був інж.-аґроном п. В. Мосора, а побіч него працювали інж.-аґрономи пп. Созанський і М. Хроноват, доктор ветеринарної медицини п. Д. Миколаєвич і абс. ветер. медицини п. І. Гутникевич. На курс зголосилось около 50 учасників, які познакомились з найпотрібніщими відомостями про новітне лічництво худоби і приладами до лічення — та як доглядати і годувати треба домашний скот. Учителі вкладали свою душу в виклади і старались в можливо приступний і зрозумілий спосіб подати як найбільше відомостей своїм слухачам, показуючи все на відповідних приладах. Так само і пп. аґрономи подали способи найновійшої управи ріллі, лук і пасовиск та управи лікарських ростин. Наукове звиджуваннє міської різниці і взірцевого поля засадженого житом, доповнило викладані теоретичні відомости. По укінченню курсу відбувся іспит під проводом вет. лікаря п. М. Стахурського, який відповідною промовою вказав на вагу ветеринарної освіти між селянством. Іспит виказав, що учасники богато скористали на цім курсі, а промова звісного діяча-економіста і патріота о. Андрія Пеленського пароха в Лисятичах заохотила їх до поширювання набутих відостей між селянством. В подібнім напрямі промовив і відпоручник головної управи „Сільського Госп.“ В імени учасників промовив господар з села Добряни і дякував учителям та управі філії Тов. „С.Г.“ за уладженнє курсу. Спільна фотоґрафія закінчила цей високої вартости курс. Як зачуваємо, наша філія готова є такі курси уладжувати у всіх повітах, тому наше свідоме селянство нехай подбає о те, щоб в кождім повіті відбулись такі курси, а користь з них буде дуже велика. — Побажатиб також, щоб наша філія подбала про основаннє в Стрию піврічного або й однорічного курсу, додаючи до него предмети, потрібні кооператорам. Такий курс для учасників з цілого краю положить основи витеринарно-годівельній і рільничій школі в нашім повіті. *Ми певні, що наша філія* отсей проєкт мій поважно передискутує, остаточно вирішить і розпічне пропаґанду за таким довшим курсом. Лиш сміло вперід до економічного обновлення! — Учасник.

„Берзон“ на недільне обуве

Ношення твердих шкіряних обцасів, ще й підбитих підковками викликує тяжкий хід і змучення. Ношення ґумових обцасів Берзон дає легкий, гнучкий і тихий хід. Спеціяльно для дамського черевика і для молодежи обцас Берзон є скромною елеґанцією, не полученою з більшим видатком. Ґумовий обцас Берзона є значно витревалійший від скіри і удержує обуве в добрім стані.

Підчас слоти обцас Берзон є незрівнаний. Скіра пересякає вогкістю, стає мягкою і скоро витирається. Берзон не піддається вогкости, не тратить форми, хоронить обуве і тому дуже оплачується. В Америці як селянин так міщанин носять на своїм обувю ґумові обцаси. Носіть отже і Ви черевики з ґумовими обцасами Берзона. Одна проба вистарчить і будете вдячні за раду. Прибийте сейчас на Ваших недільних черевиках ґумові обцаси Берзона.

— Польсько-литовські переговори в Ковні до нічого не довели і тому їх перервано до 25. червня. Литовські ґазети приписують вину польській делеґації, бо вона сподіється, що Рада Союзу Народів ще раз з початком червня буде радити над польсько-литовським спором і видасть корисне рішеннє для Польщі. Тим разом за Польщею буде стояти Італія і длятого недавно їздив польський міністер Залеский до Риму з поклоном для Муссолінія. Польські ґазети звалюють вину на литовську делеґацію, бо вона тому не хоче погодитись з Польщею, що цего жадають Німці і мос. большевики. Коли по перерванню переговорів польська делеґація виїздила з Ковна, на залізничім двірци уладили литовські студенти демонстрацію і обкидали яйцями ваґон, в якім їхала польська делеґація. Литовська поліція арештувала 5 студентів, які авантурувалися на залізничім двірци. Литовські ґазети остро виступили проти цеї демонстрації, а орґан премієра Вальдемара картає молодь за некультурне поведеннє на двірці. — Польський сойм зібрався на нараду д. 15. травня. На цім засіданню ухвалено видати судови комуністичного посла Сохацького. Але цей ще перед ухвалою втік до Данціґу, бо знав, що буде арештований. Слідуюче засіданнє відбудеться мабуть 22 травня, а тим часом радять комісії, щоби підготовити матеріял для сойму. Але ці наради комісій бурливі і не йдуть на руку Пілсудському. Тому противенство між урядом а соймом зростає і може прийти до розвязання сойму і нових виборів. Найостріще виявилось це противенство д. 12 травня при обговорюванню буджету міністерства справ внутрішних. Посли картали міністра Складковського за виборчі зловживання, але міністер заявив, що хотяй більшість послів є невдоволена з його діяльности, то він таки буде далі міністром, *як що цего бажає собі Пілсудський*, або иншими словами: сойм не може міністра усунути, як Пілсудський не схоче. Та заява так подразнила противників міністра, що вони маючи більшість, відмовили міністрови 6 міліонів призначених на диспозиційний фонд (з цих грошей міністер не здає рахунків), а крім того ухвалено на поліцію о 20 міліонів менше, як жадав міністер. Посли казали, що поліції є за багато і можна третину поліції розпустити, бо вона непотрібна. Якби сойм потвердив цю ухвалу комісії, тоді може наступити розвязаннє сойму. Але сойм відкине ухвали буджетової комісії, бо посли нічого більше не бояться, як розвязання сойму. Вибори коштували багато грошей, кожда політична партія задовжилась — отже боїться нових виборів як вогню. Тому і посли будуть голосувати так, як скаже Пілсудський.

З Польщі і про Польщу

В Польщі стався не-аби-який скандал. В Кракові поліція викрила шпигунську орґанізацію, яка розтягнула свою сіть майже на цілу Польщу. Керманичем тої шпигунської орґанізації був Станіслав Турек, старший асистент уряду руху на краківськім двірци зелізничім. Польські ґазети пишуть, що Турек побирав від урядовця большевицького посольства Віноґрадова по 2000 долярів місячної платні і за це видавав пляни залізничого руху на випадок мобілізації. Кажуть, що рівночасно Турек грав ролю великого польського патріота.

Гриць Васько.

Невинна кров.

(Оповідання з минулої війни).

В повітрі було надзвичайно тихо й тепло, не дивлячись навіть на великі темно-сині клубки хмар, котрі, ніби по черзі, кожну хвилину насувались на сонце. Але набігав вітерець і, здавалось, прояснював ясно блакитне небо проганяючи хмарки. Сонце уже почало спускатись до заходу. До вечора було ще далеко.

— Се-б напитись трохи!

Так говорив верхівець, спиняючи свого сірого коня, насупроти біленької, маленької хати, яка тут-же виднілась в гущавині вишневого садку. Шлях, по котрому їхав верхівець, прямував поуз сієї хатки і простягався до самої Теребовлі.

Не встиг промовити верхівець, як з хатки похапцем вийшла молодиця. Побачивши її, він відразу підрівняв попруги сідла, та і сам себе трохи обсмикнув, щоб більш-менш здаватись войовничим. Одягнутий був він у темного кольору сорочку, московський кашкет і обвішаний був всякими ремінними торбинками з паперами. Се останнє й свідчило, що се скоріще якийсь військовий для доручень, ніж справжній вояка.

Завів балачку з молодицею, яка підбадьорила нашого верхівця; на коні він уже сидів не похилий, як перше, а більш струнко. Та і кінь стояв трохи напружено, завдяки натягнутим поводам, які дійсно примушували коня басувати.

— Будуть хотіли водички напитись? — спитала молодиця, наближаючись до нього.

— Коли ваша ласка, то не відмовте, — відповів верхівець, показуючи свої білі зуби, що ясно виділялись від замазаного лиця.

Через кілька хвилин він уже держав обіруч величезного глечика і пив воду. Відвів від рота, переводив дух, й знову починав пити. Спорожнивши глечик, верхівець хотів далі рушати, як тут до нього заговорила молодиця:

— А як ся маєте в службі?

Темні її очі якось здивовано обдивляли його постать.

— Та і мій десь у наших служить, але уже більше року нічого не знаю про нього.

Очі її неначе більше поширились, вона ніби зітхнула важко підборіддя її дріжало. Глядючи на її похмуре обличчя, можна було сподіватись, що вона ось-ось заплаче

— То раяла-би не їхати сим шляхом, бо кулі можуть зустрінути; так небезпечно тепер у нас тут.

Знову, ніби веселіще говорила молодиця, показуючи на захід рукою, куда простягався шлях. Вона показала на якісь три хатки, які заледви було помітно на обрію і раяла верхівцю прямувати поуз них.

Подякувавши як найщиріще, наш верхівець рушив на показані йому хатки.

Не довго прийшлось йому пришпорнювати свого коня, як виразно виплили перед ним три хатки. Коли їхав шляхом, йому не трапилась ніяка перепона, а коли наблизився чисто в рівень з хатками, він помітив, що тут щось коїлось. Припинив коня і зліз, щоб оглянути сі оселі, але зразу у вічі кидалось, що у двох хатках ніхто не мешкав, бо дуже міцно були забиті кватирки вікон, а на дворі поріс величезний бурян. Третя хатка була трохи дальше і тут помічались деякі сліди життя.

Хоч тут і жив хтось, але трудно було бачити живу людину, бо навкруги було мертво; тільки на погрібі сидів і вив рябий пес, та кітка дряпала свої кігті об щаблі драбини під хатою. Привязавши коло воріт коня, верхівець почав оглядати оселю.

Бух... Почувся занадто великий вибух, після якого задріжало все на землі. Рябий пес завив ще голосніще.

Незабаром висунулись із-за горба великі кольони війська, простуючи по пашнях прямо до хаток. То у великій метушні відступало російське військо на схід. Де-не-де можна було запримітити, як невеличкі купки людей ховались тут-же у бурянах. А далі у друге дався чути сильнійший вибух. То був зірваний міст під Теребовлею. Відразу заляскали кулемети. Як раз супроти хаток знову висунулась чимала купа людей се була якась дуже відважна розвідка. На переді ішов, як видно, офіцер, розмахуючи голою шаблюкою. Побачивши їх, верхівець трохи ніби повеселішав, бо ще з ранку нігде не зустрічав своїх. Далі спитав:

— А яка се буде частина, господин прапорщик?

— Что значит „яка“? Аль Ґалічанін-то сам?

— Чаво тебе, что розезжаєш тут под носом?

Так відповів на запитання верхівця, рижий прапорщик і з купи почувся реґіт. Верхівець вирішив на далі чекати.

— Чай-би молочка-то спросіть ваше господін прапорщик?

Сунувся з гурту білявий Москаль і тут-же почав відчіпати ворота, які були заперті.

Але тут-же вмить він кілька разів вдарив по воротах кольбою На таке грюкання, вийшла з хати одна старенька баба, а за нею і молода дівчина, видно її дочка; але остання лишилась на порозі, тоді як стара баба йшла проти білявого Москаля.

— Чаво по днях запіраєшся? — крикнув білявий. — Єсть-лі у тебя молоко?

— Нема людочки! — уже більш трусливим голосом відповіла баба, зупиняючись серед двору.

— Аль-баби-то іспужался, вот салдат? — донісся з боку великий реґіт.

— Так значіт нет?! — крикнув й тут-же вмить поклав рушницю на ворота.

Баба з криком підняла в гору руки.

— І баби-то боїться?

Не встиг сказати молодий, рижий прапорщик, як білявий випалив з рушниці. Вибух відразу рознісся навколо. Баба впала. А розвідка з лементом, реготом направилась далі.

— Ай-да наші, вот так Вологодці!... — доносились вигуки з відходячої розвідки.

Коли баба упала на землю, до неї вмить з криком підбігла дівчинка. Вона обхопила руками дріжачий труп матері і дико кричала. Труп матері не довго тріпотався; розправився, стрепенувся ще раз і завмер на віки...

Сонечко тимчасом схилилось зовсім до заходу. Воно так приязно кидало пращальні проміння на сі три хатки. Живо підкрадався і вечір. Стало тихо і порожно. І тільки одна жива постать лежала ниць над трупом і гірко, гірко плакала.

Наш верхівець також зник за останніми, побачивши страшну людську жорстокість, як в його очах облила зелену траву невинною кровю.

Др. Іванна Вітошинська

ординує в діточих і внутрішних недугах в Перемишлі, вул. Миколая 6 (бічна Чарнецького).

Що чувати в світі?

Рада Союзу Народів зійдеся на сесію в Женеві, дня 4 червня. Ця сесія не будить великого заінтересовання між політиками, бо ані фрацуський міністер Бріян, ані німецький Штреземан не приїдуть. А без них то і всі наради не конче то інтересні, бо звісно, що ціла европейська політика крутиться довкруги французько-німецького спору. За те приїде Чемберлен і буде він мати тяжке завдання погодити Литовців з Поляками і Мадярів з Румунами. Мусить також Рада Союзу Народів дати якусь відповідь Хінам, які внесли скаргу на Японію за те, що заняла Шанґтунґ. Тяжко тепер сказати, яка це буде відповідь.

Большевики, є комедіянтами. Що иньшого вони говорять, а що иншого роблять. Коли до Москви приїхав афґаністанський король, то ті самі большевики, що вимордували царя і його родину — що голосять все і всюди „геть з королями", ті самі большевики приймали короля з більшими парадами, як приймала Німеччина і Анґлія. Ще перед приїздом короля большевицькі ґазети помістили портрет короля, а саме привитання відбулось з найбільшою парадою. Найкраще буде, коли ми наведемо урядовий большевицький комунікат про приїзд короля до Москви:

З Москви 3 травня. (Тарс) 3-го травня до Москви приїхав афганський падишах Аманула-хан. Разом з ним приїхала його дружина Сорайя, сестра Падишаха Нуросарадж, сестра дружини падишаха Бібіхорд, принц Мухамед-Гахан-хан, а також свата падишаха. Поїзд від Можайська до Москви йшов у супроводі ескадриллі військових літаків. — На Білорусько-Балтицькому вокзалі вздовж перону вишикувалась почесна варта. На 11 год. ранку для зустрічи падишаха на вокзал прибули представники уряду СРСР і РСФРР, члени Ревійськради, замголови Москради т. Волков, відповідальні співробітники Наркомзаксправ, Наркомвійськома та инші. Об 11 год. ранку спеціяльний потяг під звуки афганського національного гимну й „інтернаціоналу" підійшов до дебаркадера. — Коли падишах і члени його родини вийшли з вагону, голова ЦВК СРСР т. Калінін звернувся до Аманули хана з привітанням російською мовою, що його на перську мову переклав перекладач падишаха. - Тов. Калінін представив падишаху членів уряду. Тов. Колонтай піднесла дружині падишаха квіти. Начальник почесної варти, комендант війська МВО т. Шапошніков зробив рапорт падишаху, після чого падишах у супроводі тов. Калініна, членів уряду й свити обійшов варту, вітаючись з червоноармійцями. На площі перед вокзалом вишикувалась друга почесна варта в складі кавалерійської та піхотної частини. Падишах у супроводі т. т. Ворошилова, Шапашнікова та значкових обійшов частини, звернувшися до них з привітанням російською мовою. Далі падишах пропустив військові частини, що продефілювали церемоніяльним маршем. Падишах у супроводі т. т. Калініна й Карахана вирушив автомобілем до призначеного для нього будинку Наркомзаксправ на Софійській Набережній. У дальших автомобілях їхали дружина падишаха в супроводі т. Колонтай, члени родини й свита. На Софійській Набережній од Камяного мосту до будинку Наркомзаксправ також вишикувалася почесна варта. Будинок прикрашено афганськими й радянськими стягами. — О 2. год. дня падишах одвідав голову ЦВК СРСР та Калініна. Тут були замголови РНК СРСС т. Рудзутак, секретар ЦВК СРСР т. Енукідзе, Наркомвійськмор тов. Ворошилов, Наркомзаксправ т. Чичерін, замнаркомзаксправ т. Карахан та инші. — Розмова т. Калініна з падишахом тривала близько години. З Кремля падишах у супроводі т. т. Калініна, Енукізде, Чичерина, Карахана та свити вирушив до мавзолея Леніна. Тут падишах поклав вінок із живих квіток. — О 3 годині дня замголови Москради тов. Волков представив падишахові та його дружині членів Москради, а далі звернувся до них з привітанням. Гостям запропонували чай. Тов. Волков подарував падишахові художній альбом з краєвидами Москви та скриньку, що на ній змальовано будинок Московської Ради. Скринька має в собі книгу (видання Московської Ради) присвячену діяльності Москради протягом 10 років. Дружині падишаха подарували сервіс. Падишах був у Москраді понад годину.

Так большевики вміють витати короля, далеко краще, як „буржуї". А як прощали большевики короля в Москві перед його відїздом до Петрограду! Відбувся величавий бенкет в московськім „Ґранд-готелі" для 70 осіб. Про цей бенкет кореспондент лондонської ґазети „Daily-News" так пише:

...„Бенкет відбувся з нечуваною виставностю „пролетарською". Самі страви... коштували 600 фунтів штерлінґів (27.000 зл. — менше-більше по 400 зл. на особу). Крім короля Аманулягa і королевої Сурії були на бенкеті Чічерін, Карахан, Цінчук і инші високі урядовці комісаріяту (міністерства) справ закорд. і торговлі, а також большевицькі пані... В часі бенкету „Ґранд-готель" був замкнений для людий. Головні сходи були прикрашені цвітами, а стіни удекоровані десенями з квітів, спеціяльно спроваджених з закордону. Бенкет був улаштований на те, щоб обляти большевицько-афґаністанський договір торговельний. І обливано його сумлінно, бо французький шампан ллявся ріками..."

От тобі „пролетарі"! А наші бідні сільські сельроби і комуністи вірять платним большевицьким аґітаторам і віршомазам, що плетуть їм теревені про пролетарську державу, де всі рівні. От і тобі рівність большевицька.

Німецький міністр справ закордонних Штреземан дуже тяжко занедужав. А що його недуга подібна до недуги французького міністра спр. закорд. Бріяна, то й поширились всякі поголоски про їх недугу. А саме французькі ґазети пишуть, що в часі березневої сесії Ради Союзу Народів оба міністри їли разом обід в Женеві і в часі того обіду домішано їм до страви бацилі паратифу. Але більше подібна до правди инша поголоска, яка каже, що міністр Штреземан затроїв собі жолудок і нирки грибами. Так, чи сяк, недуга Штреземана викликала велике враження в цілім світі політичнім, а Німеччина чується дуже пригнобленою. Тай має чого. Штреземан є найспосібнішим німецьким мужем державним і ледви чи хтось знайдеться, що мігби його вповні заступити. Найприкріще ще це, що недуга Шреземана припала саме в хвилі важних подій в Німеччині. Минулої неділі, дня 20. травня відбулись вибори до німецького парляменту. (В хвилі, коли це пишемо, ще не знати, як випали вибори). Новий парлямент збереться з початком червня на сесію і отся хвиля потребує конче Штреземана. А тимчасом його недуга тяжка і не дає надії на скоре видужання.

У Франції істнує „союз оборони прав чоловіка", до якого належать визначні політики, письменники. Цими днями цей союз вислав письмо до маршалка польського сойму Дашинського з домаганнєм, щоби Польща проголосила загальну амнестю для всіх політичних вязнів. Цей лист підписало около 100 найвизначнійших мужів в Парижі — між ними два соціялістичні політики Барбіс і Олярд. Цей лист дуже подразнив польських ґазетярів і вони відповідають „союзови оборони прав чоловіка". щоби не „пхав носа до чужого проса". Ба, але французькі політики добре памятають часи, як то Поляки просили Французів, щоб протестували проти Росії, яка вязнила тисячі Поляків за політичні провини і тепер французькі ґазети пригадують це все. Що відповів Дашинський „союзови оборони прав чоловіка" на його письмо, ще не знати. Але польський уряд вкоротці внесе до сойму проєкт частинної амнестії.

Італійський диктатор Муссоліні здобув собі прихильність італійських робітників. Як ми вже про це писали, недавно тільки в одного міста Медіоляну (це місто має близько 700 000 мешканців) приїхало до Риму 10.000 робітників. Тут зібрались вони в „Кольосеум" (це старинний цирк під голим небом, де відбувались боротьби християн з дикими звірами) і зложили поклін Муссолінієви, котрий виголосив до них палку промову. Цей робітничий зїзд славив оноді Муссоліні на конґресі фашистів такими словами: „Ця подія має великанське значіннє історичне, бо отсе перший раз прибули робітничі маси міського пролетаріяту, здалека, з власної волі, щоби зложити поклін вождови фашистів і вислухати слів його". Опісля Муссоліні сказав, що він мусів розбити в Італії всі партії, бо вони готовили загибіль Італії. Ті партії уважали сільські і міські маси робітничі стадом виборців, які від часу до часу мають іти до голосовання і складати карточки, щоби тою урочистою брехнею конституційною показати владу народу. Такою самою брехнею воювали соціялісти, котрі казали нам вірити, що вистарчить людий зрівнати, щоби їх зробити щасливими. А то є дурнота. Навіть в природі нема рівности. Можна в суспільности виходити з найнизшої спільноти і рівности, але природа, сила подій, саме життє провадять до найконечнійших нерівностей. Далі Муссоліні говорив, що дотепер панувала гостра боротьба між капіталом а працею. Тому Муссоліні завів в Італії новий лад господарки, в якім капітал і праця мають стояти побіч себе як два рівноправні чинники з рівними правами і обовязками. Такий лад новий називається корпораційний т. є. суспільність має ділитися на професійні орґанізації, які взаїмно мають собі помагати. — Цею промовою Муссолінія, в якій він обговорив робітничу справу, дуже інтересуються політики і економісти цілого світа.

Чехословацький міністер справ закорд. Бенеш ще в березні виїхав на французьке морське побереже на відпочинок. Звідтам поїхав до Парижа і Лондону, де нараджувався з французькими і анґлійськими політиками, а по дорозі мав намір вступити також до Берліна. І от ця намірена подорож Бенеша до Берліна наробила райваху, бо ґазетярі тай політики заходили в голову, чого Бенеш хотів від Німеччини. Але тимчасом тяжко занедужав німецький міністер справ закорд. Штреземан і Бенеш відложив свою подорож на пізніще. Всі є згідні з тим, що Бенеш має якісь важні справи обговорити з німецькими державними мужами. І доходять до такого здогаду: Чехословаччина, ставши незалежною державою, не має де продавати своїх фабричних виробів. Перед війною Чехи свої товарі продавали не лишень в цілій Австро-Угорщині, але й богато вивозили до Росії. Тепер все те урвалося і Чехословаччина не має де збувати своїх фабричних виробів, бо всі сусідні держави (Німеччина, Австрія, Мадярщина, Польща) мають свої фабрики тай на чеські товарі наложили таке високе мито, що через те чеський товар стає дуже дорогий і тому ніхто не хоче купувати. Також до Росії і на Україну не можуть Чехи свого товару довозити, бо там нема вільної торговлі — а большевики товарі бралиби, але платити за них не хотять. От і тому — як кажуть — Бенеш хоче утворити наддунайську спілку (федерацію) держав, до якої приступилаб передовсім Чехословаччина, Австрія і Мадярщина. Тому поїхав до Парижа і Лондону, тому бажав бути і в Берліні, бо без „благословення" Анґлії, Франції і Німеччини такої наддунайської спілки держав не можна утворити.

Литва святкувала минулого тижня 10-літну річницю істновання литовської держави. Дня 14. травня відслонено в Ковні „памятник волі". В часі тої урочистости промовляв президент держави Сметона в приявї міністрів, ґенераліції і дипльоматії. В урочистости взяли участь також закордонні делеґації. І так з Німеччини приїхала делеґація офіцерів під проводом полковника Шредера, яка зложила вінець при памятнику поляглих Литовців. Президент Сметона у своїй промові зазначив, що Литва ще не відзискала повної волі, бо ще третина литовської землі є під владою Польщі. З приводу 10-літної річниці литовський уряд видав маніфест, підписаний премієром Вальдемарасом і всіми міністрами. В тім маніфесті про Вильно так сказано: „Значна часть краю зі столицею Вильном є заграблена злим сусідом. В Вильні була проголошена незалежність Литви і в акті незалежности Литви Вильно є визначене столицею. Але сила і ошуканство заграбили Литву. Цілий литовський нарід знає, що то не надовго. Тому то литовський уряд додав до конституції дописку, яка уважає Вильно столицею Литви. — Литовський премієр Вальдемарас зараз по врочистости 10-літної річниці істновання держави виїхав до Лондону, де буде мати важну нараду з анґлійським премієром Чемберленом. З Лондону поїде Вальдемарасідо Женеви, де саме буде відбуватись сесія Ради Союзу Народів. Кажуть, що в Лондоні буде обговорений литовсько-польський спір. Мабуть Анґлія хоче якось погодити Литву з Польщею. Як звісно, Анґлія старається взяти большевиків в кліщі і тому мабуть хоче, щоб сусіди большевиків, Литва і Польща, жили зі собою в згоді.

Всячина.

Іспит зрілости. В днях 15, 16 і 18 мая с. р. відбувся в II держ. семинарії в Перемишлі іспит зрілости під проводом п. Візитатора Ст. Вісьневського. До іспиту приступило 30 учениць. Іспит здали: Базилевич О., Бегека А., Біляк І., Бутетер Е., Чучкевич Ст., Дацько Ір., Даньчак Ір., Доротяк М., Ґлова О., Гасько М., Голишевська З., Горбова М., Іващук М., Кіца Ст., Кноль Ал., Матіяш О., Мосевич З., Мричко Л., Пацановська Ір., Палажій Ст., Погорецька Ір., Повх Ем., Сембратович Ю., Совірка Л., Стеник М., Заболоцька А. — Репробовано 4 учениці (2 публ. + 2 екст.).

Дирекція державної української ґімназії в Перемишлі оголошує ось що: Приватні іспити відбудуться дня 28 червня. Вступні іспити до першої кляси і прочих кляс відбудуться дня 29 червня. Початок всіх іспитів точно о 8 год. рано. Зголошення до іспитів приймає Дирекція ґімназії в днях 11, 12 і 13 черня від год. 11—1 перед пол. Присутність кандидатів є конечна. Кандидати вносять до Дирекції письменні просьби о допущення до іспитів. До просьби треба залучити: 1) латинську метрику. 2) послідне свідоцтво. 3) посвідку щіплення віспи, видану шкільним лікарем ґімназії в Перемишлі. 4) Свідоцтво моральности (при іспитах від кляс II—VIII). — При вступнім іспині до першої кляси вимагають з релігії: катехизм, біблію, молитви; з Української мови: поправне читання і писання, розбір речення на части мови, підмет і присудок; з польської мови: такі самі вимоги як з української; з рахунків: писання і читання чисел до міліона, римські числа, чотири ділання цілими числами до міліона. Міри, ваги, одиниці часу і монети. Міри довжини, поверхні і обєму. Такси за іспит приватний: 20 зол; за іспит вступний до кляси II – VII 10 зол, за вступний іспит до першої кляси 3 зол. При вступнім іспиті до першої кляси звертається особливу увагу на письменну часть.

БІЗЛЯ БАЛЬЗАМ НА МОЗОЛІ усуває певно без болів стверднілі нагніти і відтиски, згрубілі нарости та бородавки. Вирібка: Й. Машевського
АПТИКА під ЗВІЗДОЮ
Перемишль, вул. Францішканська 24
При тійже аптиці **ДРОҐЕРІЯ.**
Замовлення з провінції виконується відворотно.
Проситься добре уважати на адрес.

Хотяйби пан дому був не знати який ощадний,

мимо того утішиться, коли дружина подасть на стіл добрі тісточка або смачний торт. А ще більш буде задоволений, коли дружина зрадить йому, що пекла на порошку до печення „Backin" Д-ра Еткера після його випробованих переписів.
Нове видання F кольорово ілюстрованої книжочки з приписами містить велику кількість цінних вказівок до печення.
Др. А. ЕТКЕР, Оліва.

В Зелені Свята памятайте про інвалідів У. Г. А. та стрілецькі могили!

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО!

Важкі й великі завдання лежать на нашому поколінню. Власними силами мусимо підіймати наш край з небувалої руїни. Ніхто нам не поможе, коли самі собі не поможемо. Тому мусимо все бути приготовані на жертви й нести з гідністю тяжкі народні обовязки. Без особистих жертв не осягнемо нічого.

Але хто свідомо прийме на себе жертви, для того вони перестають бути тягарем, а навпаки—підбадьорюють і наповняють свідомістю власної гідности. Оттак ми нашою жертвенністю, через обмеження своїх особистих потреб, будуємо наше рідне шкільництво, свою культуру. Так ми поширенням кооператив стали будівничими свого економічного життя.

До тої жертвенности відкликуємося ми що року в Зелені Свята та нагадуємо про інвалідів дорогої нашому серцю Української Галицької Армії. що в ті дні чекають всенародного датку для себе — марного відшкодування за їх безповоротні втрати. Чекають, щоби ввесь український нарід засвідчив, що болів разом з ними, шанує їх рани криваві, їх страждання великі, хилить голову перед їх посвятою й любовю до Рідної Землі.

За останній час ми мали змогу збільшити допомогу нашим інвалідам. Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами у Львові виплачує тепер понад 6.000 зол. місячно на самі ренти для тяжких інвалідів. Крім того удержує Дім Українських Інвалідів у Львові, захист для інвалідів-сухітників у Винниках коло Львова, дає протези (штучні ноги), лікування і ін. Потрібно 150.000 зол. на цей рік. Тому використаймо Зелені Свята для збірної всенародньої помочі інвалідам УГА! Закладім підвалини цього фонду, зложім цю справді священну жертву для тих, що постраждали за нас!

В сьогорічні Зелені Свята, як і минулого року, Українське Краєве Товариство Опіки Над Інвалідами переводить збірку спільно з Товариством Охорони Воєнних Могил.

Минулорічна збірка не дали Товариству Охорони Воєнних Могил змоги виконати задумані пляни. Тимчасом наш національний обовязок велить, а й зовнішня конечність вимагає, щоби ми в найкоротшому часі привели до порядку наші стрілецькі могили. Коли в найближчих місяцях цього не зробимо, то стрілецькі могили з тлінними останками наших героїв, на сором і ганьбу нашого покоління, будуть зрівнані з землею! В самім Львові є поверх 1.000 стрілецьких могил. Чимало їх розкинено по цілому краю. Вони здебільша запущені, в гіркім занедбані — болючий доказ нашої непошани до традиції, нашого нерозуміння культу поляглих. Двигнім їх отже з упадку, поставмо памятники на гробах найкращих синів народу! На охорону могил потребуємо цього року в самому Львові щонайменше 25.000 зол. Потрібну квоту мусимо зібрати в ці Зелені Свята, бо потім буде запізно.

Нехай не буде нікого, хто не давби бодай дрібного датку на впорядкування могил та побудовання памятників! Нехай ніхто не відмовить своєї жертви для інвалідів УГА, на гоїння їх ран, на місячні ренти!

Збірка повинна бути переведена в кожній церкві, читальні „Просвіти", кооперативі, товаристві. В залежности від дозволу влади буде переводитися збірка від хати до хати на протязі цілого місяця червня. Крім того Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами розішле свої чеки при помочі часописів, якими ВП. Жертводавці матимуть змогу надіслати жертви

Жертвуйте всі Творіть фонд, гідний нашої нації та наших недавніх великих діл! Покажіть тверду волю народу до життя!

Всі жертви слати на адресу: Українське Краєве Товариство Опіки над Інвалідами, Львів, вул. Руська Ч, 3/II.

Новинки

ТРАҐІЧНА ПОДІЯ В ҐІМНАЗІЇ. В укр. ґімназії в Перемишлі зачався д. 18. травня іспит зрілости. Першого дня перед полуднем оден з учнів Мирослав Бенько не здав іспиту і вийшовши з іспитової салі застрілився. Це вже друге самовбійство ученика ґімн. в Перемишлі. (Перед двома місяцями кинувся оден учень польської ґімназії під поїзд і погиб). Свідчить це про хору душу теперішної молодіжи. Прецінь і давніще були іспити та матури і без порівнання тяжчі. І падало більше число учнів при іспитах. А тепер молодий хлопець до іспиту іде з наладованим револьвером. Сумна ознака душевної недуги!

ЗНОВ НЕЩАСТЄ ЧЕРЕЗ ҐРАНАТ. В суботу д. 12. травня в селі Черневі пов. Мостиска три пастухи: 18-літний Іван Павлишин, його брат 16-літний Петро і 14-літний Онуфрей Федевич пасли корови і знайшли заржавілий ґранат і зачали його розбирати, але ґранат вибухнув, а наслідки вибуху були страшні. Бо Онуфрій Федевич згинув на місці, а оба брати Павлишині дуже тяжко зістали покалічені на цілім тілі. Перевезено їх до шпиталю і вони боряться зі сертю. — Кілько то вже писалось по часописах, а в „Укр. Голосі" також про страшні випадки знайдених на полі ґранатами, але все те нічо не помагає — свіжі випадки множаться. Дивне це о стільки, що село Чернева належить до свідоміщих сіл, має читальню і люди, читаючи про страшні випадки, повинні були перестерігти молодіж. Добре булоб щоб священики в часі проповідей, а учителі в часі шкільної науки, повчили, що треба бути дуже осторожним зі знайденими гартатними набоями.

ОСТОРОЖНО З ОГНЕМ! В селі Тейсарові пов. Стрий. 6-літний синок господаря Івана Буцяка бавився сірниками і спричинив огонь на обійстю. А що був сильний вітер, то вогонь в одній хвилі не лишень що обняв ціле господарство Буцяка, але перенісся також на сусідні будинки. Всего згоріло 10 будинків разом з дорібком, а також худоба. Шкода виносить понад 65.000 злотих. — Село Берло, повіту константинівського майже зовсім згоріло. З 250 господарств уратовано лишень 5. Шкода виносить понад міліон злотих. Вогонь підложили два 6-літні хлопці. — В селі Задужу коло Рогатина згоріли 3 господарства в саме полудне. Пішов з димом весь дорібок, а згоріла також одна ялівка і 2 свині, бо не можна було їх уратувати. Оден з погорільців Василь Дзера смертельно попарився і бореться зі смертею. Коли вибух вогонь, він був з жінкою в полі, а жінка замкнула в хаті кілька місячну дитину. Побачивши вогонь на своїм обійстю, побіг скоро домів, але коли прибіг, хата вже горіла. Не уважаючи на небезпеку кинувся батько до горіючої хати, виважив двері і уратував дитинку. Але при тім так тяжко попарився, що ледви чи буде жити. Виратована дитина здорова. — З богатьох випадків пожару наводимо три науки для наших сільських читачів. Всюди, де вибух пожар, люди стали жебраками, бо лишень будинки були асекуровані, а цілий доробок пішов з димом. Тому час вже нашим селянам тямити про асекурацію всего, що є в хаті і на обійстю — отже асекурувати збіже, худобу, господарські знаряди, одіж, біли-

ну і тд. На це не жалуйте гроший, бо можете лишитись тільки в сорочці! Огонь то злодій. Тому будьте осторожні! Друга справа — це опіка над дітьми. В двох випадках 9-літні хлопці підложили вогонь. то в селі Берлі два хлопчики підпалили ціле село. Без опіки не можна дітий лишати. А ми кілька разів писали вже про діточі захоронки (садки) в часі польних робіт. Наші люди жалують гроший на оплату учительки — а на це не треба жалувати! В тих селах, де є діточі садки і де діти бавляться під проводом учительки, таке нещастє не трафляється. — А вже крайною дурнотою є замикати дитину в хаті, як це зробила жінса В. Двери в Залужу. Чи не краще дитину взяти на поле зі собою, хотьби прийшлось і колиску нести чи везти. Нехай наші люди на це вважають і бережуться вогня всіми способами!

ОШУКАНЕЦЬ. Від довшого часу ґрасує в Сх. Галичині якийсь спритний ошуканець, котрий представляє себе як „лікар-чудотворець" і видурює від темних людий гроші. Поліція не може його зловити і він виринає то тут, то там. Оноді появився він в сокальськім повіті, в селі Маджарках, і зайшов до господаря Павла Федачка. Оповідав, що вертає з Росії і є чудотворним лікарем. Опісля попросив молока, обіцюючи господареви зробити щось такого доброго, за що буде його споминати до самої смерти. Коли випив молоко, казав собі подати два яйця, які завязав в хусточку і казав Федачкови держати в руці, а сам став ззаду за ним і зачав молитися з книжочки, роблячи рукою якісь таємничі знаки. По хвилі казав Федачкови завинені яйця поставити на столі і зробивши сірником діру в хусточці, сказав: „Бачите, так як в тім яйци білок є чорний, так чорною є ваша доля, а як бажаєте, щоби вам ліпше жилося, то принесіть 285 зл. в банкнотах по 5, 10, 20, 50 і два банкноти по 100 зл. Федачок побачивши, що білко таки направду почорніло, повірив ошуканцеви, побіг до сестри і пожичив гроші. Ці гроші казав ошуканець зашити до сорочки, опісля сорочку винести на подвіре і положити на межи сусідського ґрунту. Опісля ошуканець ті оба яйця разом з хусткою положив під своє одіннє, помолився і ціле мешканнє покропив свяченою водою, яку ніби-то сам посвятив. Тепер казав Федачкови взяти трохи тої „свяченої" води до горняти, і піти на границю села і там очікувати його. Федачок пішов і довго очікував чудотворця, але він не приходив. По кількох годинах даремного вичікування вернув Федачок домів. Тут розпоров сорочку і замісць грошей знайшов кілька кавальчиків паперу. А „чудотворець" зник. — Той сам ошуканець появився в Печихвостах пов. жовківського, зайшов до господаря Стефана Павловича, оповів йому, що є „чудотворцем-лікарем" і в сусіднім селі за те, що вилічив одну особу з тяжкої недуги, одержав заплату 30 морґів поля. Але він вертає в Росії, спішиться на Буковину і радби як найскорше то поле розпродати, і то лишень по 30 зл. за морґ. Стефан Павлович урадувався, що трафляється „дурничка", побіг до сусіда і пожичив 300 зл., щоб купити 10 морґів. Коли гроші положив на стіл, ошуканець наповнив фляшку водою, всипав до неї якогось порошку і кинув фляшкою до землі. Повстав страшний гук і всі в хаті дуже налякались. Ошуканець скористав з того, вибіг ніби на двір і зник враз з грішми. — Оттак то наших темних селян ошукують всякі пройдисвіти. Тому трба берегтися цего ошуканця. Пізнати його по тім, що має шрам над лівим ухом. Як де появиться, треба його арештувати і віддати в руки поліції.

ЗБУЇ ГУЛЯЮТЬ. В Улямичах пов. Березів до хати господаря Якова Жуґаня вдерлися три збуї в масках і погрожуючи револьверами зажадали гроший. Налякавши господаря, забрали йому 12 зл. та ніклевий годинник і повтікали.

КАЇН І АВЕЛЬ. В Краснім коло Грималова, в хаті млинаря Ісаака Ліблінґа не було згоди. Його 24-літний брат Мошко безнастанно сварився ба й бити брався Ісаака. Оноді в ночи, коли Ісаак спав, Мойсей вхопив сокиру і зарубав брата. Його арештовано і відставлено до криміналу в Тернополі.

ЗИМА В МАЮ. Минулого тижня впав сніг на просторі між Золочевом а Тернополем, покриваючи поля грубою верствою. Шкоди великі, бо все, що посходило, вимерзло. Також в горах впали сніги.

ЄГИПЕТСЬКІ „ДОКУМЕНТИ". В Єгипті стоїть ще святиня Медінет Габу, яка є получена високим муром зі старою палатою єгипетського фараона Рамзеса III. з Теб. Жив він на 1,200 літ перед Різдвом Христа. Він побідив був Греків та иньші сусідні народи і тому документи з його часів мають велику вартість для істориків. Ті документи є виписані образцевим письмом на височезнім камінним мурі, який лучить палату сього фараона з висше названою святинею. — Ходить о відчитання сього письма, яке нічим не подібне до якогонебудь нинішнього письма. — Ґрупа американських учених, під проводом проф. Джеймса Брестеда, єгиптольоґа університету в Шікаґо взялися до діла, щоби зробити докладну копію того єгипетського письма, поміщеного на мурах і стінах єгипетських святинь так, щоби се письмо передати на папери до відчитання більшій скількости учених в ріжних місцях світа і тим чином уможливити відцифровання значіння поодиноких знаків і образців цього письма. Щоби се довершити учені фотоґрафують через побільшаюче шкло кождий квадратний інч стіни або муру, який є записаний єгипетським письмом. Через те письмо стається виразнійше і дасться лекше прочитати. Тим способом учені можуть навіть в Америці з самої фотоґрафії студіювати зміст єгипетських документів. — З того, що вже досі провірено зі старої єгипетської культури, учені думають, що удасться їм розслідити багато секретів стародавного єгипетського духовного стану. Кажуть приміром, що єгипетські учені вміли добувати голоси навіть з таких місць, в яких живої душі не було, або приміром могли вони спричинити смерть або зранення чоловіка без ніякого видимого средства (оружя), або спричинити огонь там, де захотіли та робити иньші дива, до яких нинішна техніка ще не дійшла.

НОВІ КНИЖКИ.

Леонід Бачинський: **Мотилі шкідливі овочевим деревам і кущам.** Систематичний опис мотилів з зазначенням, коли і де їх знайти при збиранню колекцій стор. 104 — 4°. Ужгород 1927.

Леонід Бачинський: **Атляс мотилів.** ст. 16. — 4° і 20 барвних таблиць, на яких уміщено 289 мотилів, їх гусениць і куколь. Ужгород 1927.

Обі ці книжки вийшли накладом Педаґоґічного Товариства в Ужгороді і є дуже цінним здобутком нашої убогої природописної літератури. Автор в першій книжці мав на ціли не лиш дати підручники учителям і ученикам середних шкіл та семинарій учит. і збирачам колекцій, але також хотів заповнити порожне місце в нашій садівничій літературі, яка відноситься до шкідливих мотилів овочевих садів. Тут описано 51 мотилів і вказано, коли і де їх знайти, як живуть, яку шкоду приносять і як з ними боротися. При описі мотилів старався автор коротко і доступно подати особливости кождої одміни. Важнійші шкідники, які мають особливе значіння в садівництві, описані докладнійше, бо без опису шкідника неможлива ніяка боротьба. При описі подано також, на які передовсім овочеві дерева нападає мотиль. Поучено також, як збирати колекції. 60 образків в тексті, виконаних артистично улекшують лектуру кождому. Друга книжка — атляс мотилів — це майже люксусове виданнє з барвними малюнками 289 мотилів і з назвами українськими, латинськими, чеськими і мадярськими. Ця книжка тим ціннійша, що автор для 150 мотилів підшукав назви (термінольоґію). Обі книжки треба у нас поширити. — Судячи по виданнях, які сюди від часу до часу заблукаються, автор обох вище обговорених книжок став осередком не лиш видавничого але й культурного руху взагалі на Прикарпатській Україні. Він є також орґанізатором пласту між укр. молодіжею на Закарпаттю.

Василь Липинський: **Хам і Яфет** з приводу десятих роковин 29 квітня 1918 Львів 1928. Накладом „Поступу" ст. 30 вел. 8°. — Ми вже згадували про отсю статтю і висловили бажаннє, щоб вона вийшла окремою книжечкою. Отсе і появилась вона. Жаль тільки, що не додано коментаря з поясненнями до цеї цінної статті.

Богдан Лепкий: **Полтава.** Історична повість. **І. Над Десною.** Ст. 329. Львів 1928. Накладом Книгарні Наукового Т-ва ім. Шевченка. Ціна: 8 зол. — В одному подільському селі молода жінка зимовими вечорами перечитала в голос перші частини повісти Богдана Лепкого „Мазепа" („Мотря", „Не вбивай", „Батурин"). Найпильнійшою слухачкою була мати лекторки, анальфабетка. Опісля ця мати переповідала зміст повісти своїм сусідам. Сусіди з насолодою забігали до старої Михасихи, щоби послухати її оповідань про старого гетьмана, про Мотрю та її батьків, про героїчну оборону Батурина, про царя Петра та його жостокі полчища. Незвичайно відрадне явище: трильоґія Лепкого находить чуткий відгомін в селянській масі. Трильоґія Лепкого належить до найбільш почитних творів серед західно-українського громадянства. Добрий знак часу! Саме появилася на книгарських полицях дальша частина „Мазепи" Лепкого (кожна з них творить окрему цілість): перший том „Полтави", який має підзаголовок „Над Десною" (в другому томі буде зображена битва під Полтавою). В ньому знайомить нас Лепкий з відносинами, які панують в таборі шведського союзника Мазепи, і взаєминами між обома союзницькими арміями та головними героями: Карлом і Мазепою. Гетьман розпоряджає всього чотирма тисячами війська. Його вся надія на залогу Батурина (10 тисяч). Про упадок своєї столиці гетьман не знає. Всі його зусилля звертаються в напрямі негайної відсічі Батуринови. Вкінці йому вдається намовити Карла прискорити похід в сторону обложеної столиці. Козацько-шведська армія зближається до Батурина. Та Батурина вже нема... На румовищах столиці стрічається гетьман знову з Мотрею, що з стареньким дідусем опікується видобутими зпід звалищ раненими, яких не вспіли добити московські опришки. Як в „Батурині", так і в цьому томі держить автор увагу читача у високому напруженню. Це напруження степенує Лепкий зручно вплітаними епізодами, які дають нам всесторонну картину тодішної України. А всі вони підготовляють читача до кінцевої розвязки: до бою під Полтавою. Лепкий своєю повістю відповідає на питання: чому полтавський бій скінчився катастрофою. А пильний читач „Мазепи" Лепкого найде теж відповідь: чому катастрофою покінчився зрив сучасного покоління.. І врешті пильний читач трильоґії Лепкого мусить ствердити: ця трильоґія являється мистецькою ілюстрацією „Листів до братів-хліборобів" В. Липинського. — *М. С.*

Надіслане.

25-літний зїзд товаришів, що ходили до VIII. кл. в р. 1903 в українській ґімназії в Перемишлі відбудеться 3. липня 1928. Тогож дня о год. 9 рано відправиться Служба Божа і панахида за померших товаришів в катедральній церкві. Зголошення і бажання слати на адресу: Т. Гоза, Перемишль, вул. Баштова, ч. 34.

Подяка Всечеснійшому о. Голинському, Вп. п. дир. Лукіяновичеві, Товаришам і всім, що взяли участь в похороні блаженної памяти Маріяна Вербенця складають сердечну подяку опечалені — **мати і сестра.**

Потрібні 2 або 1 більша кімната на бюро. Зголошення ул. Красінського ч. 47.

Дмитро Дорош, вояк 89 пол. піхоти австр. австр. армії попав в полон 1916 р. і перебував в селі Будіща, звенигородського уїзду, київської ґуберні. Хто знавби що про него прошу донести Катерині Дорош в Малнові п. Краковець, а одержить нагороду. Київські ґазети прошу о передрук.

Біян Дмитро з Трушевич пов. Добромиль, уроджений в 1898 р. згубив військову книжку, виставлену в р. 1921 переглядною комісією в Добромилі.

Др. Роман Чайковський
адвокат і б. апел. суддя
Перемишль, ул. Красінського ч. 47.

Адвокат
Др. Микола Рибак
веде адвокатську канцелярію в Перемишлі при ул. Пілсудського 1. в льокали канцелярії бл. п. дра Т. Кормоша.

ДЕНТИСТ
Мед. Др. СТЕПАН ДМОХОВСЬКИЙ
б. лікар Поліклініки у Берліні
Перемишль, Колійова 1.
Усі в обсяг новітньої дентистики входячі роботи. Прецизійна техніка дентистична.
Спеціялістичне лічення осіб вразливих і нервових.

Спеціяліст всіх недуг жіночих та акушер
б. лікар клін. в Берліні та Дрезні
Др. А. РАЙФ
Перемишль
Водна 2 (ріг Ринку). Телеф. 450.

Др. Прийма Остап
ord. в Перемишлі, Ринок 12
в нутрішних і жіночих недугах, просвітлює **Рентґеном**
висвітлює
кварцевою лямпою і Солюксом.

Др. Михайло Коц
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в почтовім будинку).

ДРОҐЕРІЯ
і ПЕРФУМЕРІЯ
МАҐІСТРА М. ЛЯВФЕРА
ПЕРЕМИШЛЬ,
Міцкевича 2 (побіч двірця колієвого).

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ"

ЖАДАЙТЕ І УЖИВАЙТЕ
одиноку найліпшу і своєрідну
ПАСТУ ДО ОБУВИ
ЕЛЄҐАНТ
О. Левицької і Ски.
Львів, Кордецького 51.

Renak
(GESETZLICH GESCHÜTZT)
радикально нищить блохи, шваби і всякі овади. — 1 пуделко 1 зол.
До набуття в аптиках і дроґеріях
Головний склад:
В. Ґ. Мушинський, Перемишль.

УВАГА
Не купуйте дзвонів по чужих фірмах, котрі Вас використовують, а в додатку дають Вам дзвони з лихої криці.
Найкращі, найтреваліщі, а крім того гармонійні і мельодійні дзвони дістанеться лише
в одинокій українській ліярні дзвонів
Михайла Брилинського
у Львові - Замарстинів ул. св. Михайла ч. 14.

9%
Торговельно-промисловий Банк
Коопер. з о. п.
у ЛЬВОВІ, вул. Боїмів ч. 4.
Кредитовий відділ: Приймає грошеві вкладки в золотій валюті на 9%, в доляровій на 8½% та веде всякі банкові, торговельні й промислові чинности.
Торговельний відділ: Веде **„Гуртівню текстильних товарів"** яка має на складі готові убрання, великий вибір вовняних і піввовняних сукон, та блаватних товарів головно для селянського населення.
Добірна якість! Ціни найнизчі.
Для КООПЕРАТИВ УДОГІДНЕННЯ в СПЛАТАХ.
9%

Гуртовно! Позір! Детайлічно!
П. Т. Громадянство!
Отсим повідомляю, що крім гуртівного складу отворив я так як перед війною
детайлічний відділ
де без жадного примусу купна можна оглянути **найбільший вибір білля дамського і мужеського, панчохи, светери, парасолі, рукавички, прибори до подорожи як також в товарах ґалянтерії і моди.**
Про якість товару та дешевість в цінах самі переконаєтеся, а хто принесе зі собою отсей анонс одержить ще при закупні спеціяльний рабат 2%.
Заходіть! Переконайтесь!
З поважанням
ЛЕВ ЛЄВЕН ДІМ МОДИ І ҐАЛЯНТЕРІЇ
Станиславів, Ринок ч. 15.
ВХІД ВІД ВУЛИЦІ БЕРКА 3.
РІК ОСНОВАННЯ 1904. ТЕЛЄФОН 371.

Кожду здуту і задавлену корову сейчас вратує Вам **ШВАЙЦАРСЬКА СОНДА.** Ціна зол. 50·—
ТЕЛЯТА та ПОРОСЯТА, що дістають по ложці **ПАШНОГО ВАПНА ФОСФОРОВОГО** денно — **ростуть як на дріжджах** ціна 1 кґ. зол. 1·30.
Бульбу, буряки, кукурудзу та збіжжа найліпше обробите **РУЧНИМ ПЛЯНЕТОМ** ціна зол. 86·— або **КІННИМ ПЛЯНЕТОМ** і плужком разом, краєвого виробу . . ціна зол. 87·—
заграничного „ . . . „ дол. 13·50
Вже замовляйте ЖНИВАРКИ, та ПЛУГИ, СІВАЛКИ, МОЛОТІЛКИ І ПОМІЧНІ ПОГНОЇ на **осінь.** ВСЬО ПОТРІБНЕ В ГОСПОДАРСТВІ доставить Вам НАЙДЕШЕВШЕ та НАЙЛІПШОЇ ЯКОСТИ
Спілка Українських Аґрономів, Львів, Собіського 28.

Спробуй а переконаєшся!!
„фосфоліна" до швидкого тучення свинь **„фосфоліна"**
побуджує апетит, зміцнює кости і протягом короткого часу прибуває на вазі подвійно. Почтова пачка 4½ кґ. — 9 зол. висилає за післяплатою
В. Ґ. Мушинський, Перемишль, Францішканська 2.
МАЛИЙ ВИДАТОК — КОРИСТЬ ПОДВІЙНА!

ЖІНКИ! Дуже богато жінок терпить на внутрішне обірвання, яке звичайно слідує по пологах, з тяжкої праці, з двигання і багато инших причин. Жінка буде певно здорова, охоча до життя і праці як спровадить собі спеціяльний бандаж системи д-ра Кобельника проти обниження (обірвання) внутреностей.
При замовленню треба подати міру в центиметрах або ниткою 1) в пасі, 2) около черева, 3) около підчеревя, дальше ріст (низький, високий або середний), кількість перебутих пологів. Описати чи є шлункова нестравність, утиск і протяглі болі внутрі, біль голови і часто навіть очей, біль в крижах, плечах і під лопатками, біль в підчеревю або в пахвині, біль ноги одної або двох і т. д.
Всьо докладно описати і з повним довірям спровадити бандаж чи то спеціяльний черевний пас на ґумах, зроблений і доповнений відповідною пельотою, приноровленою до роду недомагання. Ціна від 25 до 40 зол., з надзвичайною конструкцією ціна вища.
При недомаганнях і недугах з приводу внутрішного обниження або обірвання: жолудка, кишок, матиці і нирки не помагають ніякі ліки, тільки хвилево успокоюють терпіння. Тому одним ліком крім операції, є відповідний бандаж, набутий у спеціяліста бандажиста.
М. Л. ПОЛЯЧЕК в Самборі ч. 5.
Також і для мужчин доставляється спеціяльні паси проти обниження жолудка, нирки і кишок. Пропуклинові бандажі. ґумові панчохи. Ґумові мочники мужеські і жіночі. Прямодержачі. Протези рук і ніг.

Аптика і Дроґерія під „Звіздою"
істнуюча від 50 літ
в Перемишлі, ул. Францішканська ч. 24 (біля вежі)
поручає всякі аптичні ліки і всі артикули входячі в круг дроґерії

Видавець і відвічальний редактор: Степан Навроцький

З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.